

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. marts 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mic Hedengran Helander
Sagsnr.: 2023-0030-8474
Dok.: 2756605

Besvarelse af spørgsmål nr. 365 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 365 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 365 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren sidestille fremstillingsbegæringer til grundlovsforhør med anklageskrifter og retsmødebegæringer i retsplejelovens § 41 f, stk. 2, således at pressen kan få aktindsigt i disse hos anklagemyndigheden?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra Statsadvokaten i København, Statsadvokaten i Viborg samt Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet, som har indhentet udtalelser fra de lokale politikredse samt National enhed for Særlig Kriminalitet.

Rigsadvokaten kan i den forbindelse oplyse følgende:

Det bemærkes indledningsvis, at grundlovsforhør i praksis håndteres på forskellig vis i de enkelte politikredse, og at det således f.eks. ikke er i alle kredse, at der udarbejdes og benyttes en egentlig fremstillingsbegæring, der vil kunne meddeles aktindsigt i.

Rigsadvokaten skal herefter bemærke, at der vil være en række betænkeligheder ved at sidestille fremstillingsbegæringer med anklageskrifter og retsmødebegæringer i forhold til aktindsigt efter retsplejelovens § 41 f, stk. 2.

For det første udfærdiges en fremstillingsbegæring, såfremt en sådan overhovedet udfærdiges, på et tidligt stadie i politiets efterforskning, hvor der endnu ikke nødvendigvis foreligger et fuldt tilstrækkeligt overblik over sagen. Sigtelsen kan således risikere at ændre sig flere gange efter udfærdigelsen af en fremstillingsbegæring. En fremstillingsbegæring er derfor et udtryk for et øjebliksbillede af en endnu ikke fuldt belyst sag og udgør således et arbejdsdokument for politiet og anklagemyndigheden, mens anklageskrifter og retsmødebegæringer først udarbejdes, når en sag er tilstrækkelig belyst til, at den endelige tiltale eller sigtelse kan formuleres. I nogle kredse benytter man sig desuden af fremstillingsrapporter, der indeholder oplysninger om selve efterforskningen, og udlevering af sådanne rapporter vil potentielt kunne kompromittere efterforskningen.

For det andet bliver de udarbejdede fremstillingsbegæringer ikke rettet til efterfølgende. I de tilfælde, hvor sigtelsen ændres

under fremstillingen, vil den endelige sigtelse derfor alene fremgå af retsbogen. Gives der adgang til aktindsigt i fremstillingsbegæringen, vil det kunne give anledning til misforståelser og fejlagtige beskrivelser af sagen i medierne, idet den ikke nødvendigvis vil være retvisende for den sigtelse, som faktisk er oplæst i retsmødet. Det kan i den forbindelse tilføjes, at medierne allerede i dag har mulighed for at søge aktindsigt i retsbogen fra grundlovsforhøret, jf. retsplejelovens § 41 f, stk. 5, hvor sigtelsen og fængslingsgrundlaget vil fremgå.

For det tredje er adgang til aktindsigt i anklageskrifter og retsmødebegæringer i dag betinget af, at sigtede/tiltalte selv er gjort bekendt med sigtelsen eller tiltalen, har haft lejlighed til at tage stilling til forsvarerbeskikkelse og til at tale med forsvareren. Ved fremstilling i grundlovsforhør sker det imidlertid ikke sjældent, at den anholdte/sigtede først får lejlighed til at tale med forsvareren i retten enten umiddelbart inden fremstillingen eller umiddelbart efter oplæsning af sigtelsen. Dette vil i de fleste tilfælde dermed udelukke, at journalister ville kunne få aktindsigt i fremstillingsbegæringen forud for grundlovsforhøret.

For det fjerde ville det i alle tilfælde være vanskeligt at imødekomme en anmodning om aktindsigt i en fremstillingsbegæring forud for en fremstilling pga. det store tidsmæssige pres, der er til stede i forbindelse med grundlovsforhør. Alternativt vil behandlingen af aktindsigtsanmodningen skulle henskydes til efter fremstillingen, hvor det må antages, at anmodningen oftest vil miste sin aktualitet.

Samlet set vil det efter Rigsadvokatens vurdering således ikke være hensigtsmæssigt at sidestille fremstillingsbegæringer med anklageskrifter og retsmødebegæringer i retsplejelovens § 41 f, stk. 2.

Rigsadvokaten bemærker i øvrigt, at mediernes interesse i at blive bekendt med verserende straffesager i praksis ofte varetages ved, at journalister retter telefonisk henvendelse til politiet forud for dagens grundlovsforhør for at kunne vurdere, om de vil prioritere at overvære et eller flere grundlovsforhør. Ved disse henvendelser oplyses journalisten om dagens fremstillinger, og der vil typisk blive givet overordnede oplysninger om sigtelsen, eller hvad sagen drejer sig om, herunder bl.a. oplysning om kriminalitetstypen, som er bærende for fremstillingen.

Som nævnt ovenfor har medierne herudover mulighed for at søge aktindsigt i retsbogen fra grundlovsforhøret, jf. retsplejelovens § 41 f, stk. 5, hvor sigtelsen og fængslingsgrundlaget vil fremgå.

Efter grundlovsforhøret vil der efter omstændighederne i øvrigt kunne være grundlag for mere detaljerede oplysninger om sigtelsen og om grundlovsforhørets udfald. Oplysning om sigtelsen forudsætter dog naturligvis, at grundlovsforhøret ikke afholdes for dobbelt lukkede døre, jf. retsplejelovens § 29 c, stk. 1, sidste pkt.

Endelig giver politiet og anklagemyndigheden løbende offentligheden oplysninger om forestående grundlovsforhør og om resultatet af grundlovsforhør, f.eks. på Twitter. I den forbindelse oplyses det mere overordnet, hvad sagen drejer sig om.”

Jeg er enig med Rigsadvokaten i, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at sidestille fremstillingsbegæringer til grundlovsforhør med anklageskrifter og retsmødebegæringer i retsplejelovens § 41 f, stk. 2, således at pressen kan få aktindsigt i disse hos anklagemyndigheden.